

नवमः पाठः

Lesson - 9

भगीरथवरप्रदानम्

भगीरथस्तु राजर्षिः धार्मिको रघुनन्दन ।

अनपत्यो महातेजाः प्रजाकामः स चाप्रजः ॥१॥

मन्त्रिष्वाधाय तद्राज्यं गंगावतरणे रतः ।

स तपो दीर्घमातिष्ठद् गोकर्णे रघुनन्दन ॥२॥

तस्य वर्षसहस्राणि घोरे तपसि तिष्ठतः ।

सुप्रीतो भगवान् ब्रह्मा प्रजानां प्रभुरीश्वरः ॥३॥

ततः सुरगणैः सार्धम् उपगम्य पितामहः ।

भगीरथं महात्मानं तप्यमानमथाब्रवीत् ॥४॥

भगीरथ महाभाग प्रीतस्तेऽहं जनेश्वर ।

तपसा च सुतप्तेन वरं वरय सुव्रत ॥

तमुवाच महातेजाः सर्वलोकपितामहम् ।

भगीरथो महाबाहुः कृतांजलिपुटः स्थितः ॥६॥

यदि मे भगवान् प्रीतः यद्यस्ति तपसः फलम् ।

सगरस्यात्मजाः सर्वे मत्तः सलिलमाञ्जुयुः ॥७॥

गंगायाः सलिलक्ष्मिन्ने भस्मन्येषां महात्मनाम् ।

स्वर्गं गच्छेयुरत्यन्तं सर्वे ते प्रपितामहाः ॥८॥

देया च सन्ततिर्देव नावसीदेत् कुलं च नः ।

इक्ष्वाकूणां कुले देव एष मेऽस्तु वरः परः ॥९॥

उक्तवाक्यं च राजानं सर्वलोकपितामहः ।
 प्रत्युवाच शुभां वाणीं मधुरां मधुराक्षराम् ॥१०॥
 मनोरथो महानेष भगीरथ महारथ ।
 एवं भवतु भद्रं ते इक्ष्वाकुकुलवर्धनः ॥११॥
 इयं हैमवती ज्येष्ठा गंगा हिमवतः सुता ।
 तां वै धारयितुं राजन् शिवो देवः प्रसाद्यताम् ॥१२॥
 गंगायाः पतनं वीर पृथिवी न सहिष्यते ।
 तस्या धारयितारं च नान्यं पश्यामि शूलिनः ॥१३॥
 तमेवमुक्त्वा राजानं गंगां चाभाष्य लोककृत् ।
 जगाम त्रिदिवं देवैः सर्वैः सह मरुदगणैः ॥१४॥

(महाभारतात्)

शब्दार्थः

Meanings

अनपत्यः = issueless, प्रसाद्यताम् = appease, प्रजाकामः = desirous of getting child, शूलिनः = Shiva's, आधाय = having kept , त्रिदिवम् = heaven, आप्नुयुः = may get, जगाम = went, अवसीदेत् = unhappy, सहिष्यते = will tolerate.

* * *